

зустрічаються випадки, коли юридична особа створюється та діє без держаної реєстрації (це органи державної влади, що здійснюють владні повноваження, органи місцевого самоврядування та деякі інші суб'єкти). Враховуючи вищевказане, визначати державну реєстрацію обов'язковою ознакою юридичної особи є некоректним.

Вся процедура реєстрації є занадто громісткою і проблемною щодо подання документів, однак, як засвідчує практика, деякі незручності створюють самі суб'єкти реєстрації: вони встановлюють власні вимоги до переліку і до форм поданих для реєстрації документів.

Отже, щоб уникнути можливих зловживань з боку реєстраційних органів необхідно на законодавчому рівні встановити зрозумілий процес реєстрації, де чітко має бути визначено: який орган буде проводити державну реєстрацію юридичних осіб; остаточний перелік необхідних документів, які слід надати для здійснення державної реєстрації; конкретні строки, протягом яких реєстраційний орган проводить державну реєстрацію.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - №№ 40-44. - Ст. 80. - С. 356.
2. Довгерт А. Методологічне значення ідеї наднаціонального цивільного права / А. Довгерт // Право України. - 2009. - № 8. - С. 15-19.
3. Цивільне право України. Частина перша: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти / Ч.Н. Азімов, М.М. Сібільов, В.І. Борисова та ін.; за ред. Ч.Н. Азімова, С.Н. Приступи, В.М. Ігнатенка. - Харків: Право, 2010. - 368 с.

Щодо поняття цивільно-правового договору

Бевзюк ІМ., студент 3-К курсу ННІЗН НАВС

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор Бичкова С.С.

Проблема визначення поняття цивільно-правового договору пов'язана з тим, що його не можна розглядати однобічно. Категорія «договір» розуміється комплексно як інтегроване поняття, що вбирає в себе і правочин, і договірне зобов'язання на всіх стадіях його виникнення, і документальну форму його існування.

Договір є підставою виникнення, зміни та припинення правовідносин, в яких сторони взаємодіють між собою шляхом реалізації взаємних прав, що охороняються і гарантуються з боку держави, і виконання обов'язків. За висновками Н.М. Пархоменко поняття договору складається з двох груп елементів: 1) юридичної конструкції, до якої входить порядок укладання, структура, спосіб виконання договору і обсяг відповідальності за невиконання; 2) суттєвих якостей: встановлення юридичного зв'язку між суб'єктами; змістом є виконання дій, що приводять до досягнення мети учасників; результат добровільної згоди; формальна рівність партнерів в правах і обов'язках, які є змістом договору; універсальність; відносна автономність регулювання взаємовідносин між сторонами, в межах закону [1, с. 13-14].

На думку М.І. Брагінського, основне призначення договору зводиться до регулювання в рамках закону поведінки людей шляхом вказівки на межі їх можливої та належної поведінки [2, с. 15]. Договір має місце там, де рівні, вільні та майново відокремлені суб'єкти досягають між собою домовленості з приводу чогось важливого для них.

Поняття «договір» використовується не лише в цивільному законодавстві, але й в адміністративному, трудовому, екологічному, господарському, сімейному, аграрному тощо. Тому, на нашу думку, для визначення поняття та

цивільно-правового змісту цієї категорії важливим є її розмежування за галузевими ознаками.

Наприклад, адміністративними є договори, які укладаються між суб'єктами владних повноважень, предметом яких є вчинення дій, що впливають з адміністративно-правового статусу сторін договору та спрямовані на регулювання, виникнення, зміну чи припинення управлінсько-правових відносин між ними. Ж.В. Завальна вважає це поняття узагальнюючим для певної групи договорів, що використовуються для регулювання адміністративних відносин. Адміністративний договір своїм предметом має здійснення дій (діяльності) зі встановлення чи зміни певних режимів, здійснення управлінських заходів, а метою - досягнення позитивного управлінського ефекту [3, с. 15].

У цивільно-правовій доктрині пропонуються різні підходи до визначення поняття договору, що, зокрема, обумовлюється його багатоаспектним змістом і недостатністю юридичних ознак, закладених у цивільному законодавстві. На нашу думку, увага має акцентуватися на універсальності цивільно-правового договору як правової форми реалізації цивільної правосуб'єктності. Це пов'язано з тим, що, по-перше, для договору характерний принцип свободи; по-друге, навіть, якщо обов'язок укласти договір впливає із прямої вказівки закону чи адміністративного акта, конкретні цивільні права та обов'язки для особи все ж виникають на підставі договору [4, с. 11].

Формування поняття цивільно-правового договору варто здійснювати таким чином, щоб воно містило основні визначальні категорії та не допускало повтору їхніх складових елементів. Воно має інтегрувати основні властивості договору: 1) персоніфікований характер; 2) добровільність укладення; 3) спільність інтересів; 4) рівність сторін; 5) наявність згоди сторін по всім істотним умовам договору; 6) взаємна відповідальність сторін за невиконання чи неналежне виконання; 7) виконання взятих на себе зобов'язань; 8) правове забезпечення.

Динаміка розвитку інституту цивільно-правового договору не є сталою, вона постійною змінюється, а відповідно змінюється і його правове регулювання. Воно характеризується тим, що, безумовно, враховуються основні, базові положення, але й неухильно розвивається внутрішня складова окремих елементів.

Список використаних джерел:

1. Пархоменко Н.М. Договір у системі права України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Н.М. Пархоменко ; НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. - К., 1998. - 16 с.
2. Брагинский М.И. Договорное право. Кн. первая: Общие положения / М. И. Брагинский, В.В. Витрянский. - Изд. 2-е, испр. - М. : Статут, 2000. - 848 с.
3. Завальна Ж.В. Адміністративний договір: теоретичні засади та застосування: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Ж.В. Завальна ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х., 2010. - 29 с.
4. Зогуляк О.І. Договір як правова форма реалізації цивільної правосуб'єктності юридичних осіб: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / О. І. Зогуляк ; НДІ приват. права і підприємництва Нац. акад. прав. наук України. - К., 2010. - 19 с.